

**Sprawozdanie z konferencji naukowej
w sprawie problemów leśnictwa i drzewnictwa
w planie perspektywicznym
Kazimierz Dolny, 25–26 września**

Отчёт с научной конференции по вопросу проблем лесного хозяйства
и древесиноведения в перспективном плане, состоявшейся
25 и 26 сентября 1959 г. в Дольном Казимеже

Report of the Scientific Conference Devoted to Problems of Forestry
and Timber Industry Covered by the Long Range Plan, Held
in Kazimierz, September 25—26. 1959

Otwarcia konferencji dokonał przewodniczący Zarządu Głównego PTL prof. dr Krzysik, który w krótkich słowach podkreślił doniosłość problemów będących przedmiotem konferencji. Dowodem tego jest obecność 170 osób reprezentujących wiele instytucji naukowych, administrację centralną i terenową oraz organizacje społeczne.

Z kolei prof. Krzysik powitał posła Sowińskiego, członka Sejmowej Komisji Leśnictwa i Drzewnictwa, mgra Szczukę przedstawiciela Ministerstwa Leśnictwa i Przemysłu Drzewnego i SITLiD, dziekana Wydziału Leśnego WSR prof. Molendę, dyrektora IBL doc. Kreutzingera i przedstawicieli Komisji Planowania przy Radzie Ministrów prof. Dreszera, prof. Fromera i mgra Małuszyńskiego, dyrektora ZLP w Lublinie mgra Jastrzębskiego oraz licznie zebranych profesorów wyższych uczelni, naukowców i praktyków.

Prezydium konferencji ukonstytuowało się jak następuje: przewodniczący konferencji prof. Krzysik, asesory poseł Sowiński i mgr Szczuka, sekretariat mgr Partyka i mgr Krych.

I sekcja ekonomiki i polityki leśnej — połączona z sekcją drzewnictwa: przewodniczący sekcji prof. Molenda, sekretarz dr Marszałek.

II sekcja zagospodarowania i urządzania: przewodniczący prof. Dreszer, sekretarz mgr Bernadzki.

III sekcja zadrzewień: przewodniczący mgr Adamowicz, sekretarz mgr Wołkowicz.

Referat plenarny pt. „Aktualne problemy leśnictwa i drzewnictwa w planie perspektywicznym“ wygłosił prof. Krzysik.

Po wygłoszeniu referatu zabierali głos: mgr Adamowicz, mgr Paprzycki, mgr Mastyński, mgr Korzeniowski, mgr Nowacki, doc. Szerbakow, prof. Chodzicki, doc. Kreut-

zinger, mgr Zoll, prof. Krzysik, mgr Szczuka i prof. Fromer.

Sekcja Ekonomiki i Polityki Leśnej. W obradach wzięło udział 38 osób.

Porządek obrad przewidywał referaty: prof. R. Fromera pt. „Akumulacja i inwestycje w planie perspektywicznym rozwoju leśnictwa i drzewnictwa“, mgra Z. Kulczyckiego i mgra S. Borysowicza pt. „Bilans drzewny, stan i zmiany w strukturze spożycia w latach 1960—1965“, mgra S. Rządковского pt. „Linie rozwojowe przemysłu drzewnego“ dr H. Krach pt. „Hydroliza drewna“, dyskusję, podsumowanie dyskusji oraz wnioski.

W pierwszym dniu obrad referaty wygłosili prof. Fromer i mgr Rządkowski.

W dyskusji prof. Krzysik zwrócił uwagę na rozpiętość nakładów w poszczególnych pięcioleciach planu perspektywicznego oraz na znaczną dysproporcję nakładów w leśnictwie i przemyśle. Podkreślił konieczność podniesienia poziomu nauczania w szkolnictwie zawodowym oraz przeprowadzenia właściwej dyslokacji ośrodków szkoleniowych, mianowicie utworzenia ich szczególnie tam, gdzie istnieją ku temu odpowiednie tradycje przemysłowo-drzewne.

Doc. Szerbako w wypowiedział się za rozbudową przemysłu pasz treściwych na drodze hydrolizy drewna ze względu na powstały deficyt w tym zakresie oraz trudności dewizowe uniemożliwiające import produktów paszowych z zagranicy.

Mgr Budniak podkreślił duże zróżnicowanie nakładów w czasie, a w szczególności w zakresie inwestycji drogowych, zwracając uwagę na wysoką ich koncentrację w ostatnich latach planu, tj. 1970—1975. Omówił ponadto zagadnienie transportu leśnego oraz problemy integracji i koncentracji w przemyśle drzewnym. Podał również wyniki prac w zakresie racjonalnego przetarcia surowca.

Mgr Małuszynski omówił problemy produkcji, zapasu oraz konsumpcji drewna w okresie ostatnich lat. Wskazał, że gospodarka narodowa na tle wyczerpywania się rezerwów drewna stanie wkrótce przed alternatywą:

— ograniczenia zużycia surowca do możliwości produkcyjnych gospodarstwa leśnego,

— zwiększenia rozmiaru użytkowania do faktycznych potrzeb w tym zakresie.

Mówca solidaryzuje się w zasadzie z tezami prof. Fromera, dotyczącymi ujęcia w bilansie wartości zapasów oraz utworzenia funduszu rozwoju leśnictwa. Wypowiada się również w sprawie inwestycji w gospodarstwie leśnym i przesunięcia nakładów z dróg na potrzeby budownictwa.

Mgr Rządkowski zwraca uwagę na trudności, jakie mogą wystąpić na odcinku importu sprzętu inwestycyjnego. Zgadza się z potrzebą uruchomienia techników przemysłowych w ośrodkach posiadających wieloletnie tradycje (np. w Hajnówce).

Prof. Fromer omówił szeroko powiązania planu produkcji, akumulacji i inwestycji, przedstawiając poszczególne kierunki inwestowania. W odpowiedzi na krytykę przyznał, że progresja nakładów inwestycyjnych jest niekorzystna w leśnictwie w stosunku do przemysłu. Plany

inwestycyjne są powiązane z innymi działami gospodarki narodowej oraz dochodem narodowym, stąd też dezyderaty przesunięcia nakładów z okresu 1970—1975 na lata wcześniejsze są trudne do zrealizowania. Uzasadnia potrzebę utworzenia funduszu rozwoju leśnictwa, stojąc na stanowisku, że fundusz ten powinien objąć sumy niesłusznie pobrane gospodarstwu leśnemu w latach ubiegłych. W końcu omówił szczegółowo problem efektywności rozbudowy dróg leśnych.

W drugim dniu obrad referaty wygłosili: mgr B o r y s o w i c z oraz dr K r a c h. Dyskusji przysłuchiwał się wiceminister R. G e s i n g.

Pierwszy zabrał głos w dyskusji doc. S z c z e r b a k o w podkreślając celowość budowy zakładu hydrolizy drewna. Widzi on dwa kierunki rozwiązań: budowę zakładów o małej skali przerobowości opartych na surowcu drzewnym lub przestawienie się na zakłady większe, przerabiające nie tylko drewno, ale również odpady produkcji rolniczej.

Dr O n i ś k o na przykładzie wykorzystania produktów hydrolizy w gospodarstwie rolnym wykazuje opłacalność tego przemysłu. Wskazuje również na rentowność tej gałęzi przemysłu w Związku Radzieckim.

Mgr O s i ń s k i omówił problem zużycia drewna w Polsce, przytaczając przykłady oszczędności drewna (m. in. przez impregnację). Porusza również sprawę gospodarki surowcami wtórnymi, a w szczególności makulaturą, wskazując na możliwości usprawnienia tej gospodarki.

Mgr B o r y s o w i c z zwraca uwagę na wyczerpywanie się zapasu drewna na pniu oraz stałe pogarszanie się jakości surowca, zwłaszcza sortymentów wysokowartościowych. Wskazuje na konieczność przeprowadzenia badań nad wysokością etatu wobec różnicy poglądów jakie zachodzą w tym zakresie.

Prof. M o l e n d a wyjaśnia, że wobec licznych wersji wysokości etatu cyfra 12,5 mln m³ jest podstawą do rozważań ponieważ wypływa z podsumowania planów cięć nadleśnictw. Wyraża przekonanie, że po dokładnych obliczeniach etat prawdopodobnie wzrośnie w stosunku do obecnego.

Mgr T y m i ń s k i poinformował zebranych o działalności Zjednoczenia Leśnej Produkcji Niedrzewnej „Las“ na odcinku grzybiarstwa.

Mgr B o r o w i c k i przeanalizował założenia planu inwestycji wysuwając dezyderat przesunięcia nakładów z ostatnich lat planu na okresy wcześniejsze. Mówca uzasadnił swój wniosek trudnościami przerobowymi przedsiębiorstw wykonawczych.

Prof. F r o m e r ustosunkował się do wielu problemów poruszonych zarówno w referatach jak i w dyskusji; szczegółowo omówił zagadnienie bilansu drzewnego w skali 15-lecia, podkreślając przemiany jakie powstaną w tym czasie. Wskazał na konieczność importu, jaka zarysowuje się na tle wzrastającego popytu na surowiec, półprodukty i wyroby drzewne. Następnie oświetlił problemy zużycia drewna w kraju i za granicą, w poszczególnych działach gospodarki narodowej. Jedną z dróg, prowadzących do oszczędności drewna widzi w rozwoju przemysłu płytowego. Przechodząc do spraw przemysłu hydrolizy wyraża opinię, że sprawy te wymagają studiów i dalszych konsultacji z rolnictwem.

Kierunki rozwoju przemysłu celulozowo-papierniczego przedstawił mgr L i b i s z o w s k i. Wskazał on na przesunięcia surowcowe, jakie wystą-

pią wskutek częściowego zastąpienia papierówki surowcami pomocniczymi (słoma, trzcina, zrżyny, makulatura). Poinformował zebranych, że budowa projektowanego zakładu celulozowo-papierniczego opartego na trzcinie wpłynie niewątpliwie na poprawę bilansu drzewnego.

Prof. R a d z i m i ń s k i scharakteryzował rozwój motoryzacji w transporcie leśnym podkreślając, że postępująca mechanizacja wywozu drewna oraz jej rozszerzanie się na pracochłonny załadunek i wyładunek drewna wpłynie ostatecznie na opłacalność transportu mechanicznego. Szczególne zadania stoją przed konstruktorami sprzętu mechanicznego przeznaczonego dla potrzeb gospodarstwa leśnego.

Prof. P u c h a l s k i omawia problemy demograficzne oraz sprawy zatrudnienia i płac w leśnictwie. Płynność, jaka się zaznacza na odcinku kadrowym wynika z niedoskonałości istniejącego systemu płac.

Prof. M o l e n d a zamykając dyskusję odczytał wnioski, jakie wpłynęły od uczestników konferencji, które zostaną przekazane prezydium konferencji.

S e k c j a Z a g o s p o d a r o w a n i a. W obradach sekcji uczestniczyło 96 osób.

Porządek obrad przewidywał: referaty prof. D r e s z e r a pt. „Problemy podniesienia produktywności lasów w planie perspektywicznym“, doc. K r a j s k i e g o pt. „Gatunki szybkorosnące jako czynnik intensyfikacji produkcji drzewnej“, prof. C h o d z i c k i e g o pt. „Udoskonalone rębnie w ramach produkcji w leśnictwie“, dyskusję, podsumowanie dyskusji oraz wnioski.

W pierwszym dniu obrad referaty wygłosili: prof. D r e s z e r i doc. K r a j s k i.

W dyskusji prof. K r z y s i k rozważając problemy inwestycji w gospodarstwie leśnym postawił pytanie, czy resort leśnictwa potrafi w pełni wykorzystać przewidziane na ten cel środki finansowe. Na tle potrzeb w zakresie melioracji i budowy dróg leśnych oraz zabudowy potoków górskich wskazał na konieczność stworzenia nowego typu wydziału leśnego, który by położył większy nacisk na zagadnienia inżynierii leśnej. Nawiązując do sprawy zagospodarowania lasów chłopskich, prof. K r z y s i k podkreśla konieczność zwiększenia personelu techniczno-inżynierskiego w celu podniesienia poziomu gospodarki w tych lasach.

Mgr R e i n d l zwrócił uwagę na konieczność stworzenia bodźców ekonomicznych w celu zainteresowania właścicieli uproduktywnieniem nieużytków.

Mgr J a m i o ł k o w s k i przytacza wiele cyfr, z których wynika, że przeciętna zasobność drzewostanu zmniejszać się będzie wskutek wzrostu rozmiaru użytkowania. Projektowany w planie rozmiar odnowień jest zbyt wysoki, ze względu na trudności wykonawcze w nadleśnictwach. Krytycznie ustosunkowuje się do sprawy przyjmowania od PGR gruntów do zalesień, podnosząc, że w wielu przypadkach były to gleby III i IV klasy jakości, które mogą ponownie powrócić pod uprawę rolną.

Mgr D o b i e c k i omawia problemy podwyższenia produktywności w rejonach górskich wskazując, że słabe zwarcie drzewostanów na tych terenach decyduje o zmniejszonym przyroście.

Mgr M a s t y ń s k i porusza m. in. sprawę użytkowania przedrębnych. Wyraża pogląd, że ilość masy projektowanej do pobrania w trzebieżach jest niska, co oznacza rezygnację z pielęgnowania drzewostanów.

Mgr J a k u t o w i c z stwierdza, że czyszczenia i trzebieże nie są prawidłowo prowadzone. Zwraca uwagę na problemy gospodarki łowieckiej w Polsce.

Sprawy zagospodarowania lasów chłopskich omówili prof. C h o d z i c k i i mgr W ó j c i k. Pierwszy — proponuje m.in. dokonywanie klasyfikacji lasów chłopskich według kategorii użytków (np. lasy wypasane, nie wypasane, pastwiska zadrzewione). Drugi widzi możliwości podniesienia produktywności lasów chłopskich i zadrzewień przez ulepszenie ich składu gatunkowego.

Stan i problemy gospodarki łowieckiej przedstawił doc. S z c z e r b i ń s k i. Zwrócił on uwagę, że zbyt duża liczebność zwierzyny powoduje katastrofalne szkody w uprawach i młodnikach, a z drugiej strony wpływa na karlenie samej zwierzyny. Ogrodzenia nie rozwiązują problemu, powodując jedynie przemieszczanie się zwierzyny. Jedynym wyjściem jest wprowadzenie do gospodarstwa leśnego na wielką skalę krzewów i podszytów.

Mgr N o w a c k i oświetlając problemy użytkowania stanął na stanowisku, że rozmiar użytkowania może być wyższy od etatu, ale muszą być znane ofiary, jakie ponosi gospodarka leśna dla gospodarki narodowej.

Mgr R u d n i c k i podkreślił potrzebę uwzględnienia w planie perspektywicznym przy zalesianiu gruntów rolnych specjalnych zabiegów agrotechnicznych i agromelioracyjnych, które wymagają odpowiednich nakładów.

Sprawę zalesień podokapowych, jako środka do zwiększenia produktywności lasów omówili mgr P a p r z y c k i i mgr K o r z e n i o w s k i.

W drugim dniu obrad referat wygłosił prof. C h o d z i c k i. W dyskusji prof. D r e s z e r podniósł znaczenie drewna jako surowca podstawowego. Wskazał on, że postęp technologii przetwórstwa wpłynie na konieczność zwrócenia większej uwagi na ilość masy pozyskiwanej z jednostki powierzchni. Prawidłowo wyliczony etat w skali ogólnokrajowej może wynikać jedynie z planów urzędzeniowych. Stąd też wysuwa postulat przyspieszenia tempa ich opracowania. Niekorzystna sytuacja w naszych lasach wynika nie tylko z samego faktu przekroczenia etatu, ale i z nierównomiernego obciążenia poszczególnych rejonów rozmiarami cięć. Deficyt może do pewnego stopnia usunąć rozbudowę przemysłu płytowego opartego na przerobie niskowartościowych sortymentów drzewnych.

Prof. W. G r o c h o w s k i podkreślił rolę leśnej produkcji ubocznej w gospodarce narodowej. Dążąc do intensyfikacji powinniśmy stale rozwijać eksport przestrzegając przy tym zasady ochrony przyrody.

Prof. C h o d z i c k i uważa, że pożądane byłoby zarezerwowanie drzewostanów zabytkowych i ich zagospodarowanie w celu umożliwienia zebrania własnych doświadczeń w zakresie udoskonalonych rębni. Nawiązując do referatu doc. K r a j s k i e g o wyraża pogląd, że asortyment gatunków szybko rosnących powinien być znacznie rozszerzony.

Mgr Z i e l i ń s k i omawiając problem gatunków szybko rosnących podkreśla dodatnie cechy modrzewia świętokrzyskiego.

Podsumowując dyskusję prof. D r e s z e r stwierdził, że nie było wypowiedzi przeciwstawiających się kierunkom planu perspektywicznego. Plan ten jest dokumentem ulegającym okresowej weryfikacji, a podstawą tej weryfikacji będą plany urzędzenia gospodarstwa leśnego.

Wnioski przedstawione przez uczestników posłużą jako materiał do prac prezydium konferencji. Dziękując uczestnikom za żywy udział w dyskusji przewodniczący zamknął obrady sekcji.

S e k c j a   Z a d r z e w i e ń. W obradach sekcji uczestniczyło 36 osób.

Porządek obrad obejmował: referaty mgra Paprzyckiego pt. „Cel zadrzewień w Polsce i możliwości ich realizacji“, mgra Jastrzębskiego pt. „Organizacja i sposoby użytkowania zadrzewień“, mgra Adamowicza pt. „Technika produkcji materiału do zadrzewień i zakładanie zadrzewień“, dyskusję, wnioski.

W dyskusji mgr Studziński i mgr Fiałkiewicz poruszyli sprawę parków znajdujących się w posiadaniu PGR, prosząc o wyjaśnienie, czy należy je traktować jako zadrzewienia oraz kto jest obowiązany do ich zagospodarowania.

Mgr Sendal wyraża opinię, że przytoczony w jednym z referatów przykład podziału zadań między poszczególne resorty przewiduje zbyt małe zadania dla resortu górnictwa, który posiada, szczególnie na terenie woj. katowickiego, duże tereny nadające się do zadrzewienia.

Wyjaśnień udzielił mgr Paprzycki. Według jego zdania parki w świetle ustawy są zadrzewieniami, ale stanowią one element zieleni urządzonej. Pieczę sprawują konserwatorzy przyrody, a zagospodarowanie tych parków należy do oddziałów leśnictwa PWRN. Co do udziału resortu górnictwa w planie zadrzewień wyjaśnia, że górnictwo prowadzi będzie na tych terenach zalesienia, powierzchnie te nie zostały jednak ujęte w planie zadrzewień.

W dyskusji nad koordynacją realizowania zadrzewień zainicjowaną przez mgra Wołkowicza zabierało głos kilku mówców. Mgr Grudziński wyjaśnia, że na podstawie uchwały Rady Ministrów koordynatorem zadrzewień na terenie województwa jest właściwe Prezydium WRN.

Mgr Nowakowski, mgr Podkówka i mgr Tyłzanowski nawiązując do referatu omówili sprawę kalkulacji kosztów oraz dane dotyczące efektów gospodarczych zadrzewień.

Prof. W. Grochowski przedstawił znaczenie krzewów przemysłowych i witaminowych, podkreślając ich gospodarcze znaczenie. Mówca wyraził opinię, że powinny one znaleźć odpowiedni udział w projektowanych zadrzewieniach.

Konieczność zorganizowania planowej i racjonalnej akcji zbioru nasion dla celów zadrzewieniowych poruszył m. in. mgr Paprzycki. Stwierdzono, że ta akcja ma charakter przypadkowy i niezorganizowany i w efekcie odbija się to na produkcji materiału sadzeniowego. Zebrani wysunęli pod adresem mgra Adamowicza dezyderat, w sprawie opracowania i wygłoszenia oraz wydania drukiem broszury na powyższe tematy.

W toku dalszej dyskusji liczni dyskutanci (mgr Bak, mgr Cieślik i in.) poruszyli potrzebę uregulowania wielu spraw, które mogą zawążyć na powodzeniu akcji zadrzewieniowej, a mianowicie: podniesienie kwalifikacji pracowników prowadzących zadrzewienia, zwiększenie liczby personelu techno-administracyjnego w prezydiach rad narodowych, opracowanie norm na materiał sadzonkowy do zadrzewień oraz opracowanie zasad ochrony i użytkowania zadrzewień.

Przedyskutowano również stronę techniczną niektórych prac szkółkarskich, nie dość wyczerpująco naświetlonych w referacie.

W wyniku dalszej dyskusji uczestnicy podjęli wiele wniosków, które zostały przedstawione prezydium konferencji.

Drugi dzień obrad plenarnych przewidywał: 1) zreferowanie projektu rezolucji, 2) dyskusję, 3) podsumowanie obrad oraz zamknięcie konferencji.

Obrady plenarne zagał prof. K r z y s i k witając wiceministra R. G e s i n g a.

Do zadań prezydium należało zredagowanie rezolucji opartej na wnioskach oraz zaleceniach poszczególnych sekcji. Projekt rezolucji został opracowany w formie тез generalnych, ma on charakter prowizoryczny, ostateczną redakcję opracuje Zarząd Główny Towarzystwa.

Następnie prof. K r z y s i k odczytał projekt rezolucji.

Prof. F r o m e r prosi o zmianę sformułowania dotyczącego projektowanego funduszu rozwoju leśnictwa w sensie przeznaczenia wpływów z ponadetatowych wyrębów do dyspozycji zarządów lasów państwowych.

Mgr M o c h sprzeciwia się tezie przedmówcy, uzasadniając swoje stanowisko dysproporcjami w możliwościach tworzenia funduszy w poszczególnych zarządach.

W dyskusji nad uwagami zabrali głos: mgr S z c z u k a, mgr R u ś k i e w i c z, prof. K r z y s i k, prof. F r o m e r, mgr M a ł u s z y Ń s k i. W wyniku dyskusji ustalono następujący tekst wniosku: „Wyodrębnić corocznie z ogólnej akumulacji państwowego gospodarstwa leśnego wpływy pochodzące z realizacji wyrębów przekraczających przyjęty etat rębny na cele funduszu rozwoju gospodarstwa leśnego. Nadać funduszowi formę zdecentralizowaną, umożliwiającą oddanie przeważającej części wymienionego funduszu do dyspozycji okręgowych zarządów lasów państwowych.“

Mgr N o v á k zgłosił poprawkę do projektu rezolucji wnosząc o uwzględnienie roli i znaczenia lasu w planowaniu przestrzennym.

W dyskusji nad propozycją głos zabierali: prof. C h o d z i c k i, wice-min. G e s i n g, prof. K r z y s i k, prof. D r e s z e r. Wniosek został przyjęty w brzmieniu: „Przy lokalizacji zalesień i zadrzewień oraz ustalaniu sposobów zagospodarowania lasu należy w pełni uwzględniać korzystny ich wpływ na lokalny klimat, stosunki wodne, erozję gleby, zdrowotność środowiska i estetykę krajobrazu.“

Doc. S z c z e r b i Ń s k i prosi o zmianę sformułowania dotyczącego roli łowiectwa w gospodarstwie leśnym proponując uwzględnienie poprawki w kierunku uznania specyficznych warunków priorytetu łowiectwa nad leśnictwem.

W wyniku dyskusji poprawkę odrzucono.

Mgr Z r o b e k zwrócił uwagę na pominięcie w projekcie rezolucji zagadnień dotyczących etatu rębny i lasów niepaństwowych. Zebrani po krótkiej dyskusji przyjęli proponowany tekst wniosku sformułowany przez referenta: „Stosownie do uchwał III Zjazdu Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej oraz postulatu Sejmowej Komisji Leśnictwa i Przemysłu Drzewnego uważa się za konieczne w planie perspektywicznym po r. 1965 dostosować rozmiar użytkowania lasów do wysokości etatu wynikającego z planów urzędniowych.“

Co do lasów niepaństwowych postanowiono uwzględnić treść wniosku przy opracowaniu w ostatecznej redakcji Zarządu Głównego.

Po wyczerpaniu się listy dyskutantów zabrał głos wicemin. G e s i n g.

Na wstępie wicemin. G e s i n g przekazał pozdrowienia uczestnikom zjazdu od Ministra D ą b - K o c i o ła podkreślając, że resort postara się uwzględnić dezyderaty konferencji. Następnie ustosunkował się do bieżących problemów polityki leśnej w Polsce. Nawiązując do zagadnień użytkowania stwierdził, że w latach ubiegłych potrzeby odbudowującej się gospodarki narodowej wymagały ofiar. Przekroczony etat rębny w ostatnim okresie wyniósł ca 27 mln m³. W proporcji do zapasu cyfra ta znajduje się w granicach błędu szacunków, tj. $\pm 5\%$. Stąd też w sformułowaniach ogólnopaństwowych mowa o katastrofie lasów jest przesadą. Dalsze jednak postępowanie w tym kierunku mogłoby doprowadzić do nieobliczalnych skutków, dlatego też słuszne są głosy stające w obronie właściwego rozmiaru użytkowania. Resort spełnił na tym odcinku swoje zadanie, zainteresował odpowiedzialne czynniki w kraju, czego dowodem było stanowisko III Zjazdu PZPR w sprawie rozmiaru użytkowania. Przechodząc do problemów zagospodarowania mówca stwierdza, że na tym odcinku zarysowuje się stopniowa poprawa. Stały wzrost nakładów na hodowlę, ochronę, melioracje leśne umożliwia osiągnięcie coraz to lepszych wyników w produkcji szkółkarskiej, odnowieniach, pielęgnowaniu lasów, intensywnym zwiększaniu produktywności gleb leśnych. Zaległości, jakie powstały w latach ubiegłych, szczególnie jeśli chodzi o podszyty, wymagają stworzenia wieloletniego zapasu sadzonek, o co zabiega resort, rozbudowując produkcję szkółkarską.

Oceniając sytuację ogólnie gospodarczą Wiceminister podkreśla niepokojące objawy, jakie wystąpiły w II półroczu 1959 r., mianowicie rozluźnienie dyscypliny finansowej i przekroczenie funduszu płac. W gospodarstwie leśnym zanotowano również przekroczenia, które wymagają jak najszybszego usunięcia. Nowy system zarządzania wprowadzony do leśnictwa w 1959 roku daje nadleśniczemu, właściwemu wykonawcy możliwości racjonalnego gospodarowania przyznanym funduszem na podstawie planu gospodarczo-finansowego. Następnie Wiceminister poddał analizie wielkość i kierunki wydatkowania, nadmieniając że wzrost nakładów przy malejącym wskaźniku użytkowania ma swoją wymowę. Podkreśla stały wzrost wskaźników postępu technicznego oraz stwierdza, że oprócz strony ekonomicznej mechanizacja w leśnictwie ma znaczenie społeczne, przynosząc ulgę w ciężkiej pracy robotnika leśnego. Transport, zdaniem Wiceministra, wymaga reorganizacji, należy zastanowić się nad wyborem bardziej ekonomicznych środków, poprawą wskaźników techniczno-ekonomicznych oraz właściwą gospodarką posiadanym taborem.

Również w budownictwie są niewykorzystane rezerwy, które należałoby jak najszybciej uruchomić dla obniżenia kosztów i zaspokojenia istniejących potrzeb w tej dziedzinie. Poruszając sprawę nieużytków Wiceminister oświadcza, że ten olbrzymi problem resort zamierza rozwiązać przez odpowiednią uchwałę Rządu. Mówca podkreśla wysokość kosztów związanych z tą akcją. Sprawy zastrzeżeniowe związane z 1 000-leciem Państwa Polskiego zmuszają Ministerstwo do podjęcia skoordynowanych wysiłków nie tylko o charakterze gospodarczym, ale i organizacyjnym oraz propagandowym. Sprawa ta wymaga skonsolidowania wszyst-

kich sił twórczych dla wykonania ambitnych zadań stojących przed społeczeństwem polskim. Zjazd Polskiego Towarzystwa Leśnego poruszając te problemy stwarza cenne materiały, które Ministerstwo Leśnictwa i Przemysłu Drzewnego postara się wykorzystać. Kończąc swe przemówienie Wiceminister zaapelował o dalszą współpracę Towarzystwa z resortem w celu zrealizowania zadań jakie stoją przed leśnictwem polskim w najbliższej perspektywie.

Prof. Krzysik wyraził podziękowanie Wiceministrowi za udział w konferencji oraz prosił o przekazanie Ministrowi Dąb-Kociołowi wyrazów wdzięczności za życzenia przesłane uczestnikom Zjazdu. Podsumowując obrady przewodniczący wskazał na zasadnicze cele, przyświecające obecnej konferencji: analiza głównych problemów leśnictwa i drzewnictwa w najbliższym 15-leciu, przeniesienie dyskusji do oddziałów w celu spopularyzowania w terenie omawianych zagadnień.

Problemy planu perspektywicznego będą nadal rozwijały się przy współpracy Polskiego Towarzystwa Leśnego, SITLiD oraz Komisji Planowania przy Radzie Ministrów.

Opracował mgr inż. *T. Partyka*
przy współudziale mgra inż. *E. Bernadzkiego*
i mgra inż. *W. Strzeleckiego*